

Mechanika kwantowa

Zestaw 3

3.1. Proszę udowodnić, że zbiór:

- wektorów w przestrzeni trójwymiarowej $\mathcal{V}(\mathbb{R}) = \mathbb{R}^3$,
- macierzy $\mathcal{V}(\mathbb{R}) = \mathcal{M}_{n,n}(\mathbb{R})$,
- funkcji $\mathcal{V}(\mathbb{R}) = \{f \in C[a, b] : f(a) = f(b) = 0\}$,

z działaniami dodawania elementów i mnożenia przez skalary należące do ciała \mathbb{R} stanowi przestrzeń liniową nad ciałem liczb rzeczywistych $\mathcal{V}(\mathbb{R})$.

3.2 Niech $|u_1\rangle$, $|u_2\rangle$ oraz $|u_3\rangle$ stanowią bazę ortonormalną w trójwymiarowej przestrzeni liniowej nad ciałem liczb zespolonych. Proszę obliczyć $\langle \phi | \phi \rangle$, $\langle \psi | \psi \rangle$ oraz $\langle \phi | \psi \rangle$, gdy *abstrakcyjne wektory stanu* mają postać

$$|\psi\rangle = 2i|u_1\rangle - |u_2\rangle + 4|u_3\rangle, \quad |\phi\rangle = |u_1\rangle + 3i|u_2\rangle - |u_3\rangle,$$

3.3 Operator \hat{H} działający w trójwymiarowej przestrzeni liniowej nad ciałem liczb zespolonych ma postać

$$\hat{H} = \begin{bmatrix} 3 + 2i & 3i \\ -3i & 1 \end{bmatrix},$$

natomiast abstrakcyjne wektory stanu dane są wyrażeniami:

$$|\psi\rangle = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 + 3i \end{pmatrix}, \quad \langle \phi| = \begin{pmatrix} 2 & -i \end{pmatrix}$$

Proszę:

- obliczyć $\hat{H}|\psi\rangle$, $\langle \phi|\hat{H}$ oraz $|\psi\rangle\langle \phi|$,
- znaleźć sprzężenie zespolone, transpozycję oraz sprzężenie hermitowskie dla wielkości \hat{H} , $|\psi\rangle$ oraz $\langle \phi|$.

3.4 Z elementów $|u_1\rangle, |u_2\rangle$, które stanowią bazę ortonormalną w dwuwymiarowej przestrzeni zespolonej utworzono następujące wyrażenia

$$|\phi_1\rangle = |u_1\rangle + i|u_2\rangle, \quad |\phi_2\rangle = |u_1\rangle - |u_2\rangle.$$

Niech \hat{O} jest operatorem liniowym, którego reprezentacja macierzowa w bazie utworzonej z elementów $\{|u_n\rangle\}, (n = 1, 2)$ ma postać

$$\hat{O} = \begin{bmatrix} 4 & 2i \\ -2i & 0 \end{bmatrix}.$$

Proszę obliczyć wartość oczekiwaną operatora \hat{O} w stanie $|\phi_1\rangle$ lub w stanie $|\phi_2\rangle$.

3.5 Niech elementy $|u_1\rangle, |u_2\rangle$ oraz $|u_3\rangle$, stanowią bazę ortonormalną w przestrzeni liniowej $\mathcal{V}(\mathbb{C})$ i niech \hat{O} jest operatorem liniowym działającym w tej przestrzeni takim, że:

$$\hat{O}|u_1\rangle = 2|u_1\rangle, \quad \hat{O}|u_2\rangle = 3|u_1\rangle - i|u_3\rangle, \quad \hat{O}|u_3\rangle = -|u_2\rangle$$

Proszę znaleźć reprezentację macierzową tego operatora w rozpatrywanej bazie $\{|u_n\rangle\}$.

3.6 Uproszczony hamiltonian jonu H_2^+ można zapisać w postaci

$$\hat{H} = \begin{bmatrix} E & -a \\ -a & E \end{bmatrix},$$

gdzie E oraz $a \in \mathbb{R}$.

Proszę znaleźć wartości własne ε_i oraz wektory własne $|\phi_i\rangle$ hamiltonianu \hat{H} .

Bartłomiej Spisak